

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hétfőn és 15-én.

Egyes példány nem kapható.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE-TULAJDONOSOK SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADÓTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Eötvös-utca 5. sz.
hová az előfizetési összegek, valamint a kéziratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kéziratok nem lesznek visszaadva.

TARTALOM: Tűnődések dohányjövédékről, dohányárudákról. — Nagy- és kisárusokról. — Árlejtés. — Szerkesztői üzenetek.

Tűnődések dohányjövédékről, dohányárudákról.

Dohányzó és egyszersmind gondolkodó ember, a mi voltaképpen széjjel sem választható, mert az ember tulajdonképpen azért dohányoz, hogy gondolatainak szabad tért engedjen. Ha a m. kir. dohányjövédék szervezetét, gyártmányait ismeri, eltűnődhetik sok minden felett, a mi e szervezetten belül és a dohánygyártás és eladás keretében történik.

Kedzük magán azon a tényen, hogy Magyarország dohányjövédéke egyetlen lépést sem tehet a nélkül, hogy Ausztriát meg ne kérdezze. Ez kellemetlen, érthetetlen, de egyszersmind ártalmas dolog is, mert pl. Ausztriában az égalji, kereskedelmi és szociális viszonyoknál fogva már egész más a dohányosok izlése s mindannak daczára ránk oktroálják azokat a szivar- és cigarettá-fajokat, melyek ott izlenek. Mert ne higyük ám, hogy mi vezetünk izlés szivar-faj és ár tekintetében. De még a miénk nézve is előbb meg kell kérdeni Ausztriát, vajjon helyben hagyja-e? Viszonyok ezek. Nem!

Bevezettek nemrég egy új szivar-fajt, melyet Ausztriával egy időben is megkaptunk. Ez a szivar-faj, a Deliciasra czélzok, igen jó lett volna áránál, alakjánál és minőségénél fogva a rendes elárúsításban. Nem lehetett megtenni, mert Ausztria nem engedi. A Delicias hivata lett volna a gyöngé, középosztályú dohányosok izlését kielégíteni. Olyan szivar lett volna, mely az E-Cuba és a Britanika között foglalt volna helyet, mert ma olyan nincs. Szándékosan írtam azt, hogy „nincs”, mert a 6 krajczáros Ope-rast nem tekinthetem szivarnak, az egy füstölő, bűdös — valami, a mi nem 6 krt, de 2 krt sem ér. Nem kaptuk meg azonban, mert Ausztria nem engedte s így most ez a szivar-faj, tekintve, hogy csak igen kevés helyen kapható és ott sem kapható, nemsokára a feledés homályába fog eltűnni. Pedig jobb sorsot érdemelt!

Igy vagyunk a brazil Virginiával, a mely nálunk egyáltalában nem kell, Ausztriában pedig szeretik. Nálunk ugy gondolkoznak, hogy a ki egy Virginia-alaku szivart akar színi, az valami erőset vár, ez pedig egyik leggyöngébb szivar-jainknak.

Szóval ez alól igyekezzünk emancipálódni, mert addig nem a mi izlésünk szerint szivunk, hanem a bécsiek izlése szerint, pedig tudvalévő dolog, hogy izlésünk nagyon is — nem egyforma.

A szervezet körébe tartozik még a dohányjövédék keltésoztása is. Ez ropant bolond dolog! A dohányjövédék központi igazgatósága egész külön hivatal. Foglalkozik magával a gyártással, s abban a pillanatban, a mikor a szivar elhagyta a dohányraktárt, már a pénzügyminiszterium jogkörébe tartozik. Ebből aztán a legfűresább komplikációk és a legbolondabb helyzetek kerülnek ki, így pl. a dohányraktárak megrendeléseiket a pénzügyminiszteriumhoz küldik s az osztja be aztán, hogy mely gyárak szállítsák a kívánt dohánymennyiséget. Hát ez nem operet? Nem oda küldik a megrendelést, a hová ez voltaképpen tartozik, hanem az adminisztratív hivatalhoz, mely csak újabb jelentések alapján ismerheti, papíron, az előállított gyártmányok mennyiségét, minőségét. Persze ehhez egy sereg hivatalnok kell, a kik egyrészt felterjesztik a dolgokat a miniszteriumhoz, ott feldolgozzák, időközben, ismerve a hivatalos ügymenetet, eltelik néhány hét. Mindez mire való? Nem lehetne az egész dohánymonopoliomot a pénzügyminiszteriumban egyenesen kezelni?

Megtörtént pl. e sorok írójával az, hogy egy vidéki megye székhelyén betért a különlegességi árudába és Preuzados- és Brevas-szivarokat kért. A kisasszony megkérdezte a tulajdonost, hogy ez miféle 2 állat lehet, mert az nem szivar, ő olyat nem ismer. A tulajdonos szintén kijelentette, hogy én valószínűleg tévedek, mert ő ilyen nevű szivarokat nem ismer.

Ha ezen szivar-fajok importáltak lennének, nem is emliteném a dolgot, de ez a saját gyártmányunk, azokat pedig kutya kötelessége minden különlegességi árusnak tartani. Ez az állapot nem jöhetne létre, ha az egész menet egyöntetű lenne. Még sok egyebet sorolhatnék fel, de helyszűke miatt nem tehetem, de meg még sok egyébről is kívánok szólni.

A gyártás maga nálunk valóban elsőrangú. Hál' istennek, az egész ügykör, annak feje, Vangel főtanácsos, Bálványi tanácsos, aztán az egyes igazgatók, aligazgatók, osztályvezetők tetőtől-talpig lelkiismeretes, s a mi fő, mondhatnák szaktudósok. Vegyük csak a budapesti gyárakat. E három dohánygyár élén igazán olyan emberek állanak, a kik Európa minden államában megállnák a sarat. Tillmann, kir. tan., Zolnay és Theisz, három olyan igazgató, a kikre a dohányjövédék méltán büszke lehet. Aztán a vidékiek, a kiknek sorában azonban a halál rövid idő óta már két áldozatot

szedett, Hadházy és Kazay, mindkettő becsületes, derék, szakképzett óriási munkaerő.

Vidéki dohánygyáraink, tán az egy egrit kivéve, mind kútünet produkálnak. Utóbbi időben különösen a pápai és zágrábi. Az egri dohánygyárnál valóban kíváncsiak vagyunk az okra, mely miatt kénytelen hátra maradni.

Ilyen körülmények között persze a gyártmányokat általánosságban csak dicsernünk lehet, kivéve persze egyes kivételes eseteket, a mikor az illető gyáraknak nem áll a kellő dohányszanyag rendelkezésére, vagy a munkaszanyag némely vidéken eleinte nem jó, ezen bajokon is azonban mindig igyekeznek segíteni.

Az eladás processzusát, a mi pedig az egész dohánymonopoliomra nézve természetesen legfontosabb, mint mostoha gyermekét kezelik. Tényleg, mint a rossz mostoha, ki gyermekét mosdatlanul hagyja, nem gondolozza, rajta hágy mindent, piszkot, szennyest hosszú ideig, aztán még fölibe rosszul is látja el, ez a képe a dohányéiárusításnak. Elavult szabályzatokkal divatból kiment rendeletekkel, melyeknek már a papirosa is hosszú időkorán megsárgult, vezetik az árusokat, reorganizációról szó sincs, holmi egységes szabályzatot kiadni — chi maera! Mindezekben felül még oly rosszul vannak dotálva, a hogy egyetlen szakmában sem.

S miért! Azért, mert maguk az árusok elég negligensek s nem törődnek a saját ügyökkel. A nagy- és kisárudák jogainak megadása, az üzleti helyiség nyitva tartása, a fuvardijjak reformálása, a százalékok megadása stb. mind olyan dolgok, melyeken mihamarabb segíteni kell.

Ne felejtjük el, hogy mindeme dolog, a mint azok ma vannak a XIX. század közepén keletkeztek, s ma már a XX. században vagyunk.

Más idők — más követelmények! Ezt szivleljék meg illetékes helyen!

Nagy- és kisárusokról.

Valóban nem ismerünk hálátlanabb témát, mint olyat feszegetni egy lap keretén belül, mely senkit sem érdekel. Mert bármit írunk is ama viszonyról, mely a nagy- és kisárus között fennáll, mindig egyik vagy másik részről ellentmondással fogunk találkozni. Így pl. hasztalan lenne minden ékesszólás, hogy a kisárusokat arról meggyőzzük, miszerint a nagyárusok kisárudájára nem az ő legnagyobb hátrányuk. Egy pár skatulya világos szivar ugyanis, melyet a nagyárus kisárudájában elad, már nekik világos öizonyítékul szolgál erre nézve.

Megkísérlelnék eme nézetet kissé drasztikus módon megcáfolni. Már évekkal ezelőtt megpróbálta a magy. kir. pénzügyminiszterium, hogy néhány városban nagyárukat létesített kisáruca nélkül és azt a saját hivatalnokaival a saját költségére kezelte. S mi volt az eredmény? Az, hogy igen sok költségbe került, sokkal többbe, mint a mennyit a nagyárus províziója kitehne, de sőt nem ritkán panaszok is merültek fel a kiszolgálás ellen és az illető hivatalnokokat a protekció vádjával is illették. Igen sok panaszos levélre emlékezünk, mely ebből az időből származott, a melyekben kivétel nélkül arról a protekciós kezeléssel volt szó, mint azt mai nap is a nagyárusoknak szemére vetik.

Véleményünk szerint a hiba az üzleti kezelésben magában rejlik, a mint az ma egyáltalában szokásos. A kisárus valamely nagyárushoz utasítja árubeszerzésre. Nem vehet másolt árut, csak attól. Már ez magában véve is olyan bilincs, a mit csak az tud kellek megérteni, a ki tisztában van azzal, hogy a gyáros itt nem privát ember, hanem az állam maga, így tehát az ezzel való kereskedés csak hivatalosan mehet végbe s így azok, a kik ezen áru árulásával foglalkoznak, bizonyos diszciplínának vannak alávetve.

Nem szabad azonban a kisárustól sem rossz néven vennünk elkeseredését, miután ő az utolsó fórum, a kitől a publikum az áruhoz jut, így tehát nagyobb igényei is lehetnek, mint bárkinek, a ki ezen áruval foglalkozik. Csak ő hallja a pizkolódást, ők tudják, ha dohány helyett port kap a vevő, őt vonják felelősségre, hogy ez vagy amaz áru miért nincs raktáron, amár gyakran fogalma sincs arról, hogy minden miért van úgy, a mint van. Nem csoda tehát, ha a kisárus minden bajt oda vezet vissza, hogy erendőd oka minden bajnak a nagyárus, a kihez árubeszerzés miatt utalva van. Rövidlátásuk azonban olyan, hogy nem látják viszont ama kalamitásokat, melynek a nagyárus ki van téve a dohányraktárakban.

Jogos tehát a kisárusok panasza? Természetes, joguk van hozzá. De nem jogos ezen panaszt teljesen a nagyárusok ellen intézni, hanem kárhözottani kell magát, az elárutás szisztemáját. De, a mint már említettük, a dolog természete nem tűr más módot. Ha igazságos lenne a dolog, akkor a nagyárusnak a dohányraktárból mindazt meg kellene kapnia, a mit kér, azaz, a mit a kisárusok tőle kérnek, ekkor azonban teljesen alá kellene magát rendelnie a kisárusok óhajának.

Azonban naiv és fogatlan olyan árut kérni valakitől, a mit az maga sem kap. A baj már a gyártásnál kezdődik, a mikor is kénytelen világos, barna és sötét szivarokat egy ládába pakolni. Itt is nagy baj az, hogy — nincs.

Készíteni kell világos szivarokat és csak sötét fedőlapanyag van. Ezen körülmény által a nagy-, kisárus és a publikum panasza tárgyaltanná válik. Ily bajokon csupán jóakarattal segíteni nem lehet. Ezen panaszok eléggé gyakoriak s így ismeretek is, ezen segíteni csak úgy lehet, ha a magyar királyi dohányjövédék kiadási rovatát valamivel meg megerhelnék.

Hisz kapni Amsterdam és Hamburg dohánypiacain világos dohányt is, de persze valamivel drágábban. Ezek a világos fedőlapok képezik már régóta a vizsaly okát nagy- és kisárus között, pedig a nagyárus ennek egyáltalában nem is oka.

Ismerik ezen ügyet a miniszteriumban eléggé s így nem is kell erről sok szót szaporitanunk. Hogy mégis beszélünk róla, annak oka abban rejlik, hogy a kisárusok nem igen mérlegelik az okokat, hanem csak szidják a nagyárust, a ki pedig, a mint látható, nem oka semminek.

Azután még nagy baj, hogy néha a napilapokban napvilágot lát egy-egy tendenciózus hír a nagyárus ellen, a mit aztán a kisárusok többsége hajlandó készpénzre venni s szintén szidja a nagyárust. A napilapok nem veszik maguknak ama fáradságot, hogy az ügyről helyesen informáltassák magukat s így a legbolondabb dolgok látnak néha napvilágot.

A nagyárusnak kötelessége az, hogy átveszi az árut a raktárakból s kiadja a kisárusnak. Más úgylőre nem lehet, legkevésbébb a kicsinyben való elárutását. Igen jól tudják

viszont a miniszteriumban, hogy a nagyárus a nagyáruván nem nyer, ellenkezőleg néha még rá is fizet. Ez a „bodros veleje”. A nagyárusok provízióját a kétszeresére kellene felemelni, hogy tisztességesen, mint nagyárus, kisáruca nélkül megélhessen, mert nem kívánható, hogy valaki, ha több ezer forintot fektet egy üzletbe, ingyen dolgozzék. Hogy pedig a nagyárus a provízióból meggazdagodjék, azt felsőbb helyen talán még sem hiszik?

20774/903.

Árlejtés.

A beszerzei m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezennel közhírré tételik, hogy Beszterce-Naszód megyében fekvő Lekenye község dohánynagyáruvának felmondása folytán üresedésé jött dohányagyáruca kezelésének biztosítása végett írásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás fog tartatni.

Az írásbeli ajánlatok 1904. évi február 9-én délelőtt 10 óráig a pénzügyigazgatóság főnökénél benyújtandók s a pénzügyigazgatóság által ugyanekkor nyilvánosan fel fog bontatni.

Az ajánlat tárgyat csak a dohányforgalom után járó tőzsdij képezi és jogosítvány elnyerésére annak lesz kilitása, ki erre alkalmasnak találtaik és aki a százalékokban kifejezendő legkisebb tőzsdij követeli. Mindazonáltal a kincstár fenntartja magának azon jogot, hogy a versenyzők között szabadon választ-hasson, miért is egyik ajánlattevő sem támaszthat igényt azért, mert olcsóbb ajánlata el nem fogadtatott.

Az eddigi dohányagyárus, ki egyszerűen a bélyeg- és váltóúrlapok eladását is 1 1/2% tőzsdij mellett eszközölte a nagyáruca kezeléséért, a közönséges anyag nagybani elárutása után 3 1/10%, azaz három egész 01 tized tőzsdij élvezeti.

A dohányáruca 1902. évi nyers forgalma a közönséges anyagot illetőleg 62,540 kor. 71 fill.

A fogyasztók részére kicsinybeni eladása utáni forgalma a közönséges anyagban 3580 kor. 75 fill.

Három évi forgalom évi átlaga a nagy-tőzsdében 66,228 kor. 09 fill.

A nagyáruca kezelésével a bélyegek és váltóúrlapok eladásának kötelezettsége 1 1/2% eladási jutalék élvezete mellett van egybekötve.

Az összes dohányanyag a kolozsvári m. kir. dohányraktárból lesz beszerzendő, még pedig oly kötelezettséggel, hogy anyagkészlet szállításra szolgáló tartályokat, helyesebben ládákat vállalkozó a megállapított eladási ár megtérítése mellett tulajdonul átvenni köteles.

A nagyárus a dohányagyárucai ügyvitelre, melylyel mindig kisáruvási jog van egybekötve, a nélkül, hogy neki bizonyos jövedelem biztosítatnék, az árulásra beszerzett dohánygyártmányok összegétől járó százalékos tőzsdijban részesül, mely tőzsdij a szállítási és egyéb kezelési kiadások levonása után annak tiszta jövedelmét képezi.

Úgyanezért a kincstár az áruvánál ezen egyéb jövedelmet sem a versenytárgyalás alapjaul szolgáló forgalom változatlan fenntartását nem biztosítja s e ezimen vagy bármi okból is tőzsbér emelésére irányzott kérelem feltételül el fog utasítatni, nemkülönben bármennyű kárpótlási igények figyelmen kívül fognak hagyatni.

Köteles leend vállalkozó a dohányagyáruvánál ezen pénzügyigazgatóságtól kapandó rendeletben kitűzött időben megnyitni s már azt megelőzőleg fogyasztási viszonyoknak megfelelő 14 napi tartalékkészletet 2760 korona értékben beszerezni és folyton érintetlen teljességben fenntartani, ezenkívül a 8 napi szükséglet igényelte anyagkészletet 1380 kor. értékben beszerezni.

A dohányáruca és ezzel kapcsolatos kis-tőzsdé Lekenyén élénk forgalmi helyen, tőkéletesen száraz, saját tulajdonát képező bolti és raktári helyiségben személyesen kezelendő s a dohányeladási szabályok 44. §-ában részletezett könyvek kifogástalanul vezendetők.

A pályázók kötelesek bánatpénz fejében a fent kijelölt csonkinthatatlan dohányanyag készlet érték összegének megfelelő 10%, azaz 276 koronát a beszerzei m. kir. adóhivatal-

nál készpénzben, vagy állampapírokban, esetleg állami biztosítékul elfogadható más érték-papírokban, melyek azonban a tőzsdén jelzett érték 20%-ának levonása mellett mutatkozó értékben fogadhatnak el, pénzügyi letétbe helyezni, az arról szóló eredeti nyugtát a biztosíték visszafizetése tekintetéből megtartani, ellenben annak törvényszerinti hitelteliségt, a fenntebb meghatározott nap délelőtt 10 óráig benyújtandó, 1 koronás bélyeggel ellátott, lepecsételt és sajátkezűleg irt aláírt ajánlataikköz mellékelni és magát az így elátott ajánlatot következő czim alatt: „Ajánlat a lekenezési dohányagyáruca elnyerése iránt” a beszerzei m. kir. pénzügyigazgatóság főnökének saját kezéhez beküldeni, az ajánlatokban a követelésbe velt kezelési díj 9/10-ban számmal és betűkkel tisztán kifejezendő és az ajánlatokhoz egyttal a magyar honosságot, a magyar nyelv tőkéletes bírását, polgári állását és erkölcsi kifogástalanságot igazoló bizonylat, végül kereszt-, illetőleg születési levél is csatolandó.

Olyan ajánlatok, melyek ezen rendelkezéseknek meg nem felelnek, vagy más pályázók ajánlataira hivatkoznak, valamint azok is, melyek határozatlanul szerkesztvők, ugyszintén az elkésve benyújtottak, vagy utóajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A versenyzésben részt nem vehetnek azok, kik terhes szerződés kötésére nem képesek, továbbá valamely büntény, csempészet vagy másnemű jövedéki kihágás miatt, avagy az állam biztonságát ellen elkövetett áthágások miatt elítéltek, avagy a pénzügyigazgatóság által egyéb okoknál fogva alkalmatlanoknak találtatnak.

Nemkülönben kizártnak a versenyzésből azok is, kik Lekenyén állandóan nem laknak. Ha ezen akadályok egyike vagy másika csak az üzlet átadása után jutna a pénzügyi igazgatóságnak tudomására, az eladási engedély azonban be fog vonatni.

Azon pályázók bánatpénze, kiknek ajánlata el nem fogadtatik, a tárgyalás befejezése után vissza fog utalványoztatni, ellenben az elfogadott ajánlattevő bánatpénze a csonkinthatlan készlet beszerzéséig visszatartatik.

Ha azonban a vállalkozó a dohányagyáruvánál az átvételre kitűzött határnapon át nem veszi, vagy később ajánlatától önként visszalépne, bánatpénzét elveszti és az áruca kezelésének ellátása céljából újabb pályázat fog nyitlatni. Egyebekben a dohánygyártmányok eladására vonatkozó és ezen pénzügyigazgatóságnál mindennap a délelőtti órákban megtekinthető szabályok a mérvadóak. Magyar kir. pénzügyigazgatóság. Beszterce, 1903. évi december hó 18-án.

Szerkesztői üzenetek.

K. R. F. Az első csonkinthatatlan tartalékkészlet erejéig kérhet kölcsönt s azt áruban kapja ki, természetesen kamat nélkül. Azonban a biztosítékul leteendő papírok jóságának megítélése a miniszteriumtól függ.

Berz. Ama hirdetésnek sem foganatja, sem pedig haszna nem volna, s azért nem közöljük. Kidobott pénz lenne. Ha valami előfordul, mi értesítjük nagyságotat azonnal.

Ujdonság.

Dohány nagy- és kisárusoknak.

A szivarment kitünő préparátum töltött vagy megsérült szivarok meggrasztására, pléhskatulyában kicsinyben 20 fillér, papirtokban 10 fillér. Sötét és világos szivaroknak külön-külön préparátum.

Nagybani elárutás esetében
100 darab pléhskatulyában . . . 16 korona,
100 darab papirtokban 8 korona.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett franko czimzendők

DONNER BERTALAN,

Budapest, VIII., Csokonai-utca 8/b.

Szögdszerkesztő: Heltai Nándor.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS- UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS.)

INHALT: Grossverschleiss und Kleinverschleiss. — Vermischte Nachrichten.

Grossverschleiss und Kleinverschleiss.

Wahrlich, wir wüssten kein undankbares Thema für einen Zeitungsartikel, als Gegenstände berühren, die keinen Theil der Leser vollständig befriedigen können. Denn was wir immer über das Verhältniss des Grosstrafikanten zum Kleinverschleisser und vice versa vorzubringen haben, stets werden wir den Widerspruch der einen oder der anderen Partei zu gewärtigen haben. Wie denn auch nicht! Vermeynt doch der Tabak-Kleinverschleisser fortwährend, dass die Kleintrafik, welche jedem Grossverschleisse anhängt, sein schlimmster und gefährlichster Konkurrent ist und wenn man dieser Meinung gegenüber auch die triftigsten Gegengründe geltend machen wollte, sie nützen alle nichts, denn einige Schachtel lichter Zigarren, die eine hat und der andere nicht, sind Beweis genug für die gefährliche Konkurrenz des Grosstrafikanten gegenüber den Kleinverschleissern.

Gleichwohl möchten wir es versuchen, an der Hand von sehr drastischen Beweismitteln diese Meinungen zu widerlegen. Vor Jahren schon hat das kön. ung. Finanzministerium, theils aus diesen, theils aus Sparsamkeitsgründen ein Duzend Verschleissstellen errichtet und dieselben ohne Kleintrafikanten von ihren eigenen Beamten leiten lassen. Und was sahen wir? Ganz abgesehen davon, dass diese Expositionen ein riesiges Geld kosteten, welche das Zweifels Dreifache der gewöhnlichen Grosstrafikprovision ausmachte, gab es auch bei den Finanzdirektionen ziemlich viel Klagen in Hinsicht der Ausfolgung der Waaren und nicht selten wurden auch diese Tabak-Magazins-Beamten der Protection geziehen. Wir erinnern uns aus dieser Zeit sehr vieler Klagen, die uns von Seite der Kleintrafikanten zugekommen waren und die sämmtlich jenes Inhaltes waren, die gegenwärtig über die Grosstrafikanten laut werden. Wo liegt der Fehler? Sind diese Klagen berechtigt oder nicht?

Unseres Erachtens nach liegt der Fehler, wenn von einem solchen überhaupt die Rede sein kann, in der Natur des Geschäftsbetriebes überhaupt. Der Kleinverschleisser wird zu einem Grossverschleisser behufs Auffassung seiner Waaren, deren er zum Verschleisse bedarf, angewiesen. Er kann und darf von keinem Anderen die Waaren beziehen, das ist schon an und für sich eine Fessel, die bloss jener Mensch leicht ertragen wird, der sich vergegenwärtigt, dass der Fabrikant dieser Waaren der Staat ist und kein Privater, dass der Handel dieses Staatsartikels also nur amtsmässig betrieben werden kann, zumal wieder all Diejenigen, welche mit dem Artikel zu thun haben, stufenweise einer gewissen Disciplin unterstehen müssen und auch unterstehen. Nun aber kann man es auch dem Kleintrafikanten nicht verargen, wenn er mit Rücksicht darauf, dass er selber eigentlich die letzte Hand ist, aus welcher der Konsument die Waare empfängt, auch grössere Ansprüche zu machen berechtigt ist, wie jeder Andere, der mit dem Fabrikate manipulirt. Nur er vernimmt die Klagen des Publikums, wenn die Sorte gerade schlecht ist; nur er hört das Fluchen des Proletariats, wenn dieser für sein Geld statt Tabak, ein Päckchen Staub erhält; nur er muss Rede stehen, warum dies oder das nicht auf Lager ist, trotzdem er häufig keine blasse Idee davon hat, was er darauf antworten soll. Kein Wunder daher, wenn der Kleinverschleisser die Ursachen verkennt und all das, was sein Geschäft behindert, auf jene Fesseln zurückführt, die an das Angewiesensein zu einer Grosstrafik gipfeln. Und diese Kurzsichtigkeit geht so weit, dass er es gar nicht sieht, wie sehr wieder der Grosstrafikant in

einem ähnlichen Abhängigkeitsverhältnisse zu jenem Tabak-Magazine steht, wo er zur Ausfassung angewiesen ist.

Sind also die Klagen der Kleinverschleisser berechtigt? Gewiss, sie sind berechtigt. Aber nicht gegen den Grosstrafikanten können sich diese Klagen richten, vielmehr an das ganze System und den Aufbau des Verschleisswesens. Doch, wie gesagt, die Natur des Geschäftes lässt kein anderes System zu. Ginge es nach Recht, so müsste selbstverständlich jeder Grosstrafikant im Tabakmagazin all das bekommen, was er verlangt, beziehungsweise, was die Kleintrafikanten von ihm verlangen, dann aber müsste auch er sich genau den Wünschen der Trafikanten fügen. Ein naives und ungerechtes Verlangen aber ist es, eine Waare ausgefolgt zu verlangen, die nicht zu haben ist. Das Dilemma entsteht eigentlich schon bei Gelegenheit der Fabrikation, zumal schon hier die Fabrikation genöthigt ist, trotz der Vorschrift, gleichmässig lichte und dunkle, sowie braune Zigarren in den Kisten zu verpacken, zumeist nur dunkle zum Versandt zu bringen. Aber auch hier wirkt die Ursache des Nichtvorhandenseins. Es sollen lichte Zigarren angefertigt werden und es sind nur dunkle Deckblätter da. Selbstverständlich werden durch diesen Umstand schon sämmtliche Klagen der Tabakmagazine, der Gross- und Kleinverschleisser, nicht minder auch des Publikums gegenstandslos. Derartigen Uebelständen abzuheilen, reicht der gute Wille allein nicht aus. Die Ursache solcher Klagen sind zur Genüge bekannt und sie zu beseitigen, erfordert bloss das Ausgaben-Etat des Tabakmonopols um ein Geringes zu erhöhen. Man bekommt schliesslich auch helle Deckblätter auf den Märkten in Hamburg und Amsterdam genügend zu kaufen, nur müssen dafür jeweilig höhere Preise bezahlt werden. Und schliesslich bildet ja das helle Deckblatt, das so schwer erhältlich sein soll, den eigentlichen Zankapfel schon lange. Der Grosstrafikant kann hiefür, wie man sieht, ganz und gar nicht verantwortlich gemacht werden.

Man kennt im Finanzministerium, wie auch bei allen hiezu kompetenten Behörden diese Umstände zu genau, als dass es nothwendig wäre, hierüber viel Worte zu machen. Wenn wir gleichwohl darüber zu sprechen gezwungen sind, so geschieht es, weil in den Kreisen der Kleinverschleisser selbst diese Umstände nicht genau erwogen werden, wodurch Missheiligkeiten verschiedener Art entstehen. Hiezu tragen auch öfter solche Zeitungsnotizen bei, die in leichtfertiger Weise geschrieben, in manchen Blättern zu lesen sind, und obgleich jeder Sachkenner sofort sieht, dass er es dabei mit einem abernen Geschwätz zu thun hat, welches die Mühe des Gelesenwerdens gar nicht lohnt, halten sich doch viele Verschleisser für überzeugt, dass es damit seine Richtigkeit hat. Leider nehmen sich nur wenige unserer Zeitungen die Mühe, all das genau zu prüfen, was über Personen oder Dinge gesagt wird, sonst könnte es nicht vorkommen, dass man ganz falsche und unsinnige Darstellungen liest, die sich gerade ganz entgegengesetzt verhalten.

Der Grosstrafikant als Kleinverschleisser ist auch in unseren Augen nicht als das zu betrachten, was er eigentlich sein sollte, als Derjenige, welcher die Waaren im Grossen von dem Aerar übernimmt und an die Detaillisten im Kleinen ausfolgt. Eine weitere Thätigkeit käme ihm nicht zu, am allerwenigsten die des Detailhandels. Nun aber weiss das Finanzministerium ganz gut, dass kein einziger Grosstrafikant irgendwelchen Nutzen aus seiner Grosstrafik erzielt, im Gegentheil, Viele zahlen sogar noch eine erkieckliche Summe darauf. Und hier steckt eben der

Schwerpunkt des Ganzen. Die Provisionen der Grossverschleisser müssten zumindest verdoppelt werden, wenn diese ihr Geschäft ohne Kleinverschleiss ausüben sollen.

Vermischte Nachrichten.

Die Postfilialen in den Tabaktrafiken, welche über unseren Vorschlag vor einigen Jahren eingeführt wurden, nehmen täglich mehr zu. Kaum gibt es irgend eine Strasse in der Hauptstadt, wo eine derartige Filiale nicht besteht. Was die Bequemlichkeit des Publikums betrifft, hat sich diese Verfügung der Postdirektion als eine sehr zweckmässige erwiesen. Als Nebeneinkommen für die Kleinverschleisser gestalten sich diese Postfilialen, wenn auch nicht als sehr rentabel, immerhin als ein Erwerb, der sich lohnt und der die wenig dankbare Beschäftigung des Tabakverschleissers in materieller Beziehung verbessert.

Zahlreichen Anfragen gegenüber betreffs neuer Zigaretten, theilen wir mit, dass wohl im Laufe dieses Jahres zwei neue Sorten eingeführt werden sollen, betreffs der näheren Umstände jedoch bis heute nichts berichtet werden kann.

Unrichtige Zeitungsmeldungen. Von Zeit zu Zeit gelangen in die Tagesblätter im Wege der lithographirten Korrespondenzen Mittheilungen aus dem Kreise der Tabak-Kleinverschleisser, die nicht nur vollständig unwahr sind, sondern vielmehr von krasser Unkenntnis der Geschäftsgebarung und dem Fache überhaupt zeugen. Zumeist ist in diesen Zeitungsnotizen von einer „Bewegung“ unter den Trafikanten die Rede, wovon kein Mensch, mit Ausnahme des Schreibers solcher Notizen, etwas weiss. Wie sehr derartige Mystifikationen geeignet sind, das Ansehen und die Geschäftskennntnis der Verschleisser herabzusetzen, beweist die Thatsache, dass man es zuständigerseits für gar nicht der Mühe werth erachtet, dieselben richtig zu stellen.

Solche Zeitungsnotizen entstehen gewöhnlich dadurch, dass irgend Jemand, den man bei einer lithographirten Korrespondenz kennt, diesen Unsinn einschickt, worauf derselbe in so und so vielen Zeitungen als Thatsache mitgetheilt wird. Wenn es schon an und für sich traurig genug ist, dass es Leute gibt, die ohne die geringste Berechtigung oder Handhabe hiezu solche Mittheilungen erdichten, so ist es umso trauriger, dass die lithographirten Korrespondenzen Derartiges aufnehmen. Von Seite der Tagesblätter wäre es aber praktisch, so oft sich eine solche Gelegenheit ergibt, Nachfrage zu halten, was es damit für eine Bewandtniss habe. Wir denken, dass, wenn eine Zeitung von einer „Bewegung“ schreibt, sie auch die ganze Tragweite einer solchen Mittheilung kennen muss; denn, am Ende handelt es sich ja dabei um eine Berufsklasse, die im Lande sehr stark verbreitet ist, und wenn, wie es häufig geschieht, die albernsten Dinge von dieser Berufsklasse gefordert werden und dazu noch von einer gemeinsamen Aktion gesprochen wird, so diskreditirt dies die Gesammtheit in erheblicher Weise und man weiss wahrlich nicht, was man davon halten soll. Leider hält man den Beruf der Tabakverschleisser für minder wichtig, als er ist und so kommt es, dass jede auf ihn bezughabende Mittheilung, ohne auch nur die Genauigkeit derselben irgendwie zu prüfen, veröffentlicht wird. Etwas mehr Rigorosität in dieser Beziehung wäre sehnlichst zu wünschen.

Alapított 1856.

A Pojatzi-féle gyújtó a legjobb!

Számos év óta Magyarországon legjobban be van vezetve és mindenütt kapható!

Fl. Pojatzi & Comp.

es. és kir. szab. gyufagyárak

DEUTSCH-LANDSBERG.

Vidéki megrendelések közvetlenül Deutsch-Landsbergbe intézendők.

A világ egyedüli gyufagyára, amely az 1900. évi párisi világkiállításon **két első díjjal** lett kitüntetve, u. m.: XIV. csoport (Vegyipar.) „Grand Prix“ (legmagasabb kitüntetés). XVII. csoport (Kivitel.) **Arany érem.**

Főraktár kizárólag Budapest részére:

DARVAS S. és TÁRSA, V., Hold-utca 9. sz.

A világ
legismertebb és
legrégebb gyárt-
mánya!

Minden kis- és nagytözs-
dében, valamint nagyke-
reskedésekben kapható.

Ältestes
renomirtes Fabrikat
der Welt!

Zu haben in allen Klein-
und Grosstrafiken und
Grosshandlungen.

Feltűnő ujdonság.

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a do-
hányzó egyszer veszi és többé
mást nem szíhat

legjobb valódi francia

szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Goldzieher Gézánál

Budapest, V., Sas-utca 29. szám.